

19. మర్కం సూరా

సరి-నయం

ఈ సూరా మక్కా కాలానికి చెందినది. ఇందులో 98 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరా ప్రధానంగా తౌహీద్ (ఏకదైవారాధన)ను నొక్కి చెబుతుంది. మర్కం, ఈసాప్రవక్త (అస)ల కథ ఈ సూరాలో ఉంది. మర్కం, జకరియాల కథ ద్వారా ఈ సూరా మనకు అల్లాహ్ ఏకత్వానికి సంబంధించిన నిదర్శనాలను చూపిస్తోంది. ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలను మనకు పరిచయం చేస్తుంది. అల్లాహ్ కు ఎవరూ భాగస్వాములు లేరని, ఆయనకు కుమారులు ఎవరూ లేరని ఈ సూరా నొక్కి చెప్పింది. ఇందులో ధార్మిక విశ్వాసానికి సంబంధించిన మరో రెండు సూత్రాలను కూడా నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. అవి : మరణానంతరం మళ్ళీ లేపబడడం, పరలోకంలో శిక్షా లేదా బహుమానాలు పొందడం. ఈ సూరాలోని 16వ ఆయత్లో ప్రారంభమయ్యే మర్కం కథ వల్ల ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది.

ఈ సూరాలో ఇబ్రాహీమ్ ప్రవక్త (అస) కథ గురించిన ప్రస్తావన కూడా ఉంది. ఆయనను సత్యసంఘడైన ప్రవక్తగా ఈ సూరా అభివర్ణించింది. నూహ్ (అస), మూసా (అస), హారూన్ (అస), ఇస్మాయిల్ (అస), ఇద్రీస్ (అస)ల ప్రస్తావనలు ఈ సూరాలో వచ్చాయి. మరణానంతరం మళ్ళీ లేపబడడం జరుగుతుందన్న విషయాన్ని నిరాకరించే అవిశ్వాసుల గురించి కూడా ఇందులో ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం జరగదని వారు చేసే వాదనను తిప్పికొట్టడం జరిగింది. ఏమీ లేనప్పుడు వారిని సృష్టించడం జరిగినప్పుడు, మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపడం చాలా తేలికని చెప్పడం జరిగింది. మనిషికి ఇష్టం వచ్చిన మార్గం అవలంబించే స్వేచ్ఛ ఉందని, కాని సత్యాన్ని నిరాకరించడం వల్ల చివరకు దారుణమైన ఫలితాలు తప్పవని హెచ్చరించింది. తౌహీద్ (ఏకదైవారాధన) భావనను మళ్ళీ గట్టిగా చెబుతూ దేవునికి కుమారుడు ఎవరూ లేరని ఈ సూరా పునరుద్ఘాటించింది.

19. మర్యమ్ సూరా¹

అవతరణ : మక్కా ఆయతులు : 98
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన
అల్లాహ్ పేరుతో

1-2 కాఫ్ - హా - యా - ఐన్ - సాద్.
నీ ప్రభువు తన దాసుడైన జకరియ్యాపై²
దయదలచినప్పటి ప్రస్తావన ఇది.

3 అతను తన ప్రభువును గోప్యంగా మొర
పెట్టుకున్నప్పుడు³ (జరిగిన సంఘటన
ఇది).

4 అతనిలా విన్నవించుకున్నాడు : “నా
ప్రభూ! నా ఎముకలు బలహీనమై
పోయాయి. వార్ధక్యం వల్ల నా తల

سُورَةُ مَرْيَمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُلِّعَصَّ ① ذِكْرُ حَبَّتِ رَبِّكَ عَبْدًا زَكَّرِيَّا ②

إِنَّا نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ③

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا لَوَالِيَّ إِنِّي

1. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ ప్రియసహచరులు అబీసీనియాకు వలస వెళ్ళినప్పుడు జరిగిన ఒక సంఘటన - ఈ సూరాలోని తొలి వచనాలను హజ్రత్ జాఫర్ బిన్ అబూ తాలిబ్ (రజి) అబీసీనియా చక్రవర్తి అయిన నజాషీ దర్బారులో చదివి వినిపించినపుడు చక్రవర్తితో సహా వారందరి గడ్డాలు కన్నీటితో తడిసిపోయాయి. నజాషీ చక్రవర్తి అమితంగా ప్రభావితుడై ఇలా అన్నాడు : “ఈ ఖుర్ఆన్ గానీ, హజ్రత్ ఈసా (అలైహిస్సలాం) తెచ్చిన సందేశంగానీ - అన్నీ ఒకే కాగడా నుంచి విరజిమ్మే వెలుగు కిరణాలు” (ఫత్ హుల్ ఖదీర్).
2. హజ్రత్ జకరియ్యా (అలైహిస్సలాం) ఇస్రాయిల్ సంతతిలో ప్రభవించిన ప్రవక్తలలో ఒకరు. వృత్తిపరంగా ఈయన వడ్రంగి. ఆ పని ద్వారానే ఆయనకు జీవనోపాధి లభించేది (సహీహ్ ముస్లిం - జకరియ్యా గొప్పదనం గురించిన అధ్యాయం).
3. ఏకాంతంలో - మెల్లిగా - వేడుకోవటానికి కారణమేమిటంటే ఈ విధమైన వేడుకోలు అల్లాహ్ కు ఎంతో ఇష్టం. ఈ విధమైన ప్రార్థనలో దాసునికి ఏకాగ్రత లభిస్తుంది. అతను ఎంతో దీనంగా, ఆర్ధంగా విలపిస్తూ తన గోడును వినిపించుకుంటాడు. ఆ విధంగా దాసుని దీనావస్థపై దైవకారుణ్యం కదలి వస్తుంది. ఆయన రహస్యంగా మొరపెట్టుకోవటానికి గల మరో కారణమేమిటంటే, అందరికీ తెలిసేలా ఆయన సంతాన ప్రాప్తికోసం ప్రార్థిస్తే ఈ ముసలితనంలో ఈయనగారికి ఎన్ని కోర్కెలున్నాయో చూడండి! అంటూ లోకులు ఎగతాళి చేస్తారు.

నెరసిపోయింది. ⁴ నిన్ను ప్రార్థించి నేనెన్నడూ విఫలుణ్ణి కాలేదు. ⁵

5 - 6 “నా తదనంతరం నా ఆప్తుల గురించి నాకు భయం పట్టుకుంది. ⁶ మరేమో నా భార్య గొడ్రాలు. కాబట్టి (ఓ అల్లాహ్!) నాకు వారసుడుగా ఉండటంతో పాటు, యాఖూబు సంతతికి కూడా వారసుడు అయ్యే ఒక వారసుణ్ణి నువ్వు నీవద్ద నుంచి ప్రత్యేకంగా ⁷ నాకు అనుగ్రహించు. ప్రభూ! నువ్వతన్ని ప్రియతము నిగా చేయి.”

7 “ఓ జకరియ్యా! మేము నీకు ఒక కుమారుని శుభవార్తను వినిపిస్తున్నాము - అతని పేరు యహ్యీ. మేము ఇంతకు ముందు ఈ పేరుగల వానిని చేయలేదు” ⁸ (అని సెలవీయబడింది).

﴿يُدْعَاكَ رَبِّ سَعِيًّا﴾

﴿وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَأْيِكَ وَكَانَتِ امْرَأَتِي غَافِرًا﴾

﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾

﴿يَرْثِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا﴾

﴿يَكْرُمًا إِنَّا نَنْبئُكَ بِغَلِيظٍ مُسْمَعِيٍّ لَمْ يَجْعَلْهُ مِنْ قَبْلُ﴾

﴿سَبِيًّا﴾

4. అంటే అగ్ని వల్ల కట్టెలు ఎలా మండుతాయో అలాగే ముసలితనం వల్ల నా తల వెంట్రుకలు మెరసిపోతున్నాయి.
5. నా బాహ్య పరిస్థితినిబట్టి చూస్తే నాకు సంతానం కలిగే అవకాశం లేనే లేదు. అయినప్పటికీ నేను నీ కారుణ్యంపట్ల నిరాశ చెందలేదు. నువ్వు గనక తలిస్తే ప్రతిదీ సాధ్యమే. ఇంతవరకు నేను నిన్ను ఏది అడిగినా నువ్వు నన్ను నిరాశపరచలేదు. కనుక ఓ ప్రభూ! ఈ కోరిక కూడా నువ్వు తప్పకుండా తీరుస్తావన్న ఆశ నాకుంది.
6. ఎందుకంటే ప్రజలకు బోధపరచే నేర్పు, మార్గదర్శకత్వం వహించే సామర్థ్యం ప్రస్తుతం నా బంధువులలో ఎవరిలోనూ లేవు. బోధకుడు లేని కారణంగా నా ఆప్తులు సయితం దారితప్పే ప్రమాదం ఉంది.
7. ‘నువ్వు నీ వద్ద నుంచి ప్రత్యేకంగా అనుగ్రహించు’ అంటే భావం ఇది : నేనా ముసలివాణ్ణి. నా భార్యేమో గొడ్రాలు. మాకు సంతానం కలిగే అవకాశాలు దాదాపు అడుగంటి పోయాయి. అయినప్పటికీ నీ కారుణ్యం ఎంతో విస్తృతమైనది. నువ్వు ఎవరినయినా కటాక్షించదలిస్తే ఎలాగయినా సరే కటాక్షించగలవు. నీ దగ్గర దేనికీ లోటు లేదు.
8. అల్లాహ్ ఆయన ప్రార్థనకు ఆమోదముద్ర వేయటమే గాక, ఆయనకు కలగబోయే కుమారుని నామకరణం కూడా చేశాడు.

8 “నా ప్రభూ! నాకు పిల్లవాడు ఎలా పుడతాడు? నా భార్యయేమో గొడ్లాలు.”⁹ నేనేమో వృద్ధాప్యపు ఆఖరి దశకు చేరుకున్న వాణ్ణి” అని జకరియ్యా చెప్పుకున్నాడు.

9 “అలాగే అవుతుంది” అని సెలవీయ బడింది. “అది నాకు చాలా తేలిక. ఇంతకు ముందు నీకంటూ ఒక అస్థిత్వమే లేనపుడు నేను నిన్ను పుట్టించలేదా?!”¹⁰ అని నీ ప్రభువు అన్నాడు.

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَأْتِيُنِي عَلِيمٌ وَعَاوَنٌ مِّنْ رَبِّي فَاصْبِرِي

وَوَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِسْرِ عِتْيًا ۝

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئَةٍ وَوَقَدْ خَلَقْتِكِ

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُنِّي سَيِّئًا ۝

9. ‘ఆఖిరున్’ (آخِرٌ) అంటే వయసు మీరిన కారణంగా (మొనోపాజ్ దశను దాటిపోయి నందున) పిల్లల్ని కనే సామర్థ్యంలేని స్త్రీ అని ఒక అర్థం. మొదటినుంచీ వంధ్యురాలుగా ఉన్న స్త్రీని కూడా ఆఖిరున్ గా వ్యవహరిస్తారు. ఈ ఆయతులో మటుకు ఈ పదం రెండవ భావంలోనే ప్రయోగించబడింది. నా భార్య మొదటినుంచీ గొడ్లాలు. మరోవంక నేను ముసలితనంతో పండిపోయాను. నా ఎముకలు సయితం బలహీనమైపోయాయి. అలాంటప్పుడు నాకు సంతానం కలగటం ఎలా సంభవం? అన్నది జకరియ్యా (అలైహిస్సలాం) మాటల అంతరార్థం. హజ్రత్ జకరియ్యా (అలైహిస్సలాం) భార్య పేరు ఇషా బిన్తె ఫాఖూద్ బిన్ మేల్ అనీ, ఈమె మర్యామ్ తల్లియగు హన్నా సోదరి అని చెప్పబడుతోంది. అయితే ఇషా కూడా హజ్రత్ మర్యామ్ తండ్రి అయిన హజ్రత్ ఇబ్రూన్ కుమార్తె అని మరో కథనం ఉంది. రెండవ కథనమే ప్రామాణికం అనిపిస్తోంది. ఈ విధంగా హజ్రత్ యహ్యీ హజ్రత్ ఈసాలు ఇద్దరూ అక్కాచెల్లెళ్ళ కుమారులు (తల్లివరస సోదరులు) అవుతారు. ప్రామాణిక హదీసు ద్వారా కూడా ఇది రూఢీ అవుతోంది (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

10. ఇవి దైవదూత పలుకులు. తనకు కొడుకు పుట్టబోతున్నాడన్న శుభవార్తను వినగానే హజ్రత్ జకరియ్యాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఆయన ఆశ్చర్యాన్ని దూరం చేయడానికి దైవదూత ఇలా అన్నాడు : అల్లాహ్ నీకు మగబిడ్డను ప్రసాదించాలని నిశ్చయించు కున్నాడు. కాబట్టి నీకు మగపిల్లవాడు పుట్టడం ఖాయం. ఈ పని ఆయనకు ఏమాత్రం కష్టతరం కాదు. ఒకప్పుడు అసలు నీ ఉనికే ఉండేది కాదు. అలాంటి నీకు ఆయన ఒక అస్థిత్వం ప్రసాదించినపుడు వృద్ధాప్యంలో నీకు కొడుకును ఇవ్వటంలో వింతేముంది?!

10 “నా ప్రభూ! (మరయితే) నా కొరకు ఏదన్నా ఆనవాలును నిర్ణయించు” అని అతను విన్నవించుకోగా, “నువ్వు కులాసాగా ఉన్నప్పటికీ మూడు రాత్రుల వరకూ ప్రజలతో మాట్లాడలేవు.¹¹ ఇదే నీ కొరకు ఆనవాలు” అని సెలవీయబడింది.

11 అందువల్ల అతను తన కుటీరం నుంచి¹² తన జాతి ప్రజల వద్దకు వచ్చి, ఉదయం సాయంత్రం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడమని¹³ సైగ ద్వారా ఉపదేశించసాగాడు.

12 “ఓ యహ్యీ! నా గ్రంథాన్ని¹⁴ గట్టిగా పట్టుకో.” మేమతనికి బాల్యం నుంచే విజ్ఞతను¹⁵ వొసగాము.

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ الْأَخْطَمُ النَّاسِ
تِلْكَ لَيَالٍ سَوِيًّا ⑩

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْحَرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا
بِكُرْبٍ وَعَشِيًّا ⑪

يُعِيْنِي حُذِيَ الْكِتَابِ يُعَوِّدُهُ الْوَيْلُ الْكَلِمَ صَبِيًّا ⑫

11. ‘మూడు రాత్రులు’ అంటే పగలు - రేయి కలుపుకుని మూడు రోజులు అని భావం. ‘కులాసా’ (సవియ్యస్) అంటే అస్వస్థతకు గానీ, వ్యాకులతకు గానీ లోనవకుండా క్షేమంగా ఉంటావు. క్షేమంగా ఉండి కూడా నువ్వు ఆ సమయంలో మాట్లాడలేవు. మాట్లాడలేకపోయావంటే ‘శుభవార్త’ వినే రోజు దగ్గరపడిందని అనుకో.
12. అరబీలో ‘మిహారాబ్’ అని ఉంది. ‘మిహారాబ్’ అంటే ప్రార్థన చేసే ప్రత్యేక స్థలం, కుటీరం అని అర్థం. ‘మిహారాబ్’ అనే పదం ‘హరబ్’ నుంచి వచ్చింది. ‘హరబ్’ అంటే యుద్ధం, పోరాటం అని అసలు అర్థం. ఆరాధనాలయంలో ఉండి అల్లాహ్ ను ఆరాధించటమంటే ఒకవిధంగా పైతాన్ తో పోరాడటమే.
13. ఉదయం, సాయంత్రం దైవస్తోత్రం చేయటమంటే ఫజ్ర్, అస్ర నమాజులు చేయటమని భావం. లేదా ఆ రెండు వేళల్లో దైవధ్యానం చేయమనీ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడమనీ భావం.
14. అల్లాహ్ తన ప్రవక్త అయిన జకరియ్యా (అలైహిస్సలాం)కు యహ్యీ (అలైహిస్సలాం)ను ప్రసాదించాడు. ఆ పిల్లవాడు కాస్త ఎదిగిన తరువాత - అతనింకా పిల్లవాడుగా ఉండగానే - తన గ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకోవలసిందిగా, గ్రంథానుసారం జీవితం గడపవలసినదిగా అతనికి ఆదేశించాడు. ‘గ్రంథం’ అంటే తొరాత్ గ్రంథం కావచ్చు లేదా అతనిపై అవతరించిన మరదైనా గ్రంథం కావచ్చు. దాని గురించి మనకు ఖచ్చితంగా తెలియదు.
15. ఈ ఆయతులో ‘హుక్మీ’ అంటే వివేకం, విజ్ఞత, యుక్తి, నేర్పు, చైతన్యం - వీటిలో

13 ఇంకా మా వద్దనుంచి వాత్సల్యాన్నీ, పవిత్రతను¹⁶ కూడా ప్రసాదించాము. అతను భయభక్తులు గలవాడు.

14 అతను తన తల్లిదండ్రుల పట్ల సత్ప్రవర్తన కలిగి ఉండేవాడు. అతను దౌర్జన్య పరుడూ కాడు, అవిధేయుడూ కాడు.¹⁷

15 అతను పుట్టిన రోజునా, మరణించే రోజునా, అతను తిరిగి బ్రతికించి లేపబడే రోజునా¹⁸ అతనికి శాంతి కల్గుగాక!

وَحَنَانًا مِّن دُونِهَا وَكُونَ تَقِيًّا ۝۱۳

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ۝۱۴

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ وَبِوَالِدَيْهِ يُبْعَثُ حَيًّا ۝۱۵

ఏదైనా కావచ్చు. గ్రంథంలో పొందుపరచబడిన ఆజ్ఞల్ని తెలుసుకునే గ్రాహ్యశక్తి, ఆచరణా సద్బుద్ధి కూడా కావచ్చు. లేక ప్రవక్త పదవి కూడా కావచ్చు. 'హుక్కు' అనే పదంలో ఈ అర్థాలన్నింటినీ తీసుకున్నా అవి వర్తిస్తాయని ఇమామ్ షౌకానీ వ్యాఖ్యానించారు.

16. 'హనానన్' (حَنَانٌ) అంటే వాత్సల్యం దయాభావం అని అర్థం. అతను తన తల్లి దండ్రుల యెడల దయాభావంతో మెలగాలనీ, తన బంధుమిత్రులపై వాత్సల్యాన్ని కురిపించాలని మేమతనికి ఈ సద్గుణాలను ఇచ్చాము. అవిధేయత, కర్మశత్యం, అహంకారం వంటి దుర్గుణాల నుంచి అతన్ని దూరంగా ఉంచాము. అతని మనసును నిర్మలంగా, పవిత్రంగా ఉంచాము.

17. అంటే అతను తన తల్లిదండ్రుల యెడలగానీ, తన ప్రభువు పట్లగానీ అవిధేయుడుగా వ్యవహరించలేదు. దీన్నిబట్టి బోధపడేదేమిటంటే అల్లాహ్ ఎవరిలోనయినా దయా దాక్షిణ్యాలను, తల్లిదండ్రుల యెడల సేవాభావాన్ని సృజించాడంటే అతనిపై అమితంగా దయదలచాడన్నమాట! వీటికి భిన్నమైన గుణాలు ఎవరిలోనయినా ఉంటే వారు దైవకారుణ్యానికి దూరమయ్యారు.

18. మూడు సందర్భాలు మనిషి పాలిట ఎంతో సంక్లిష్టంగా, ఆందోళనాకరంగా ఉంటాయి. 1. మానవుడు తల్లి కడుపును చించుకుని బయటపడేటప్పుడు. 2. మృత్యు ఒడిలోకి జారుకునేటప్పుడు. 3. సమాధిలో నుంచి మళ్లీ లేపబడి - ప్రళయదినాన-సమావేశ పరచబడేటప్పుడు. ఈ మూడు సందర్భాలలోనూ యహ్యీకు శాంతి కలగాలని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడంటే నిజంగా ఆయన ధన్య జీవి.

ధార్మిక అంశాలకు విపరీతార్థాలు తీసే కొందరు ప్రబుద్ధులు (బిద్అతీలు) ఈ ఆయతును 'పుట్టినరోజు పండుగ' (ఈదె మీలాద్)కు ఆధారంగా తీసుకుంటారు. మరి ఆ లెక్కన 'చచ్చే రోజు'ను కూడా 'చచ్చిన రోజు పండుగ' (ఈదె వఫాత్)గా

16 (ఓ ముహమ్మద్ - స!) ఈ గ్రంథంలో మర్యమ్ విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించు. అప్పుడామె తన వాళ్ళనుంచి వేరై, తూర్పు వైపుకు వచ్చింది.

17 ఆ తరువాత వారికి చాటుగా తెర వేసుకుంది.¹⁹ అప్పుడు మేము ఆమె వద్దకు మా ఆత్మ (జిబ్రయీలు అలైహిస్సలాం)ను పంపాము. అతడు ఆమె ఎదుట సంపూర్ణ మానవాకారంలో వచ్చాడు.²⁰

18 “నేను నీ బారినుంచి కరుణామయుని (అల్లాహ్) శరణువేడుతున్నాను, నువ్వు ఏమాత్రం దైవభీతి గలవాడవైనా (ఇక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపో)” అని ఆమె చెప్పింది.

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّيَبَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا
شَرِيفًا ۝۱۹

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا وَإِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا
فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝۲۰

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِن كُنْتُ تَوَّابًا ۝۲۱

జరుపుకోవాలి కదా! ఎందుకంటే పై ఆయతులో పుట్టినరోజుతో పాటు చచ్చినరోజు కూడా ‘శాంతి’ కలుగుతుందని చెప్పబడింది. కాని వారు ‘ఈదె వఫాత్’ సంగతిని అలా వుంచితే, కనీసం ‘వఫాత్’ని (అంటే అంతిమ దైవప్రవక్త మరణించారన్న విషయాన్ని) కూడా అంగీకరించరాయె. ఈ విధంగా వారు మహాప్రవక్త (స) వారి మరణ విషయాన్ని తిరస్కరించి ఖుర్ఆన్ లోని మౌలిక సత్యాన్ని తృణీకరించటమే గాకుండా, ఈ ఆయతులోని ఒక భాగాన్ని ఒప్పుకుని, ఇందలి మరో భాగాన్ని త్రోసిరాజంటున్నారు. “ఏమిటీ, దైవగ్రంథంలోని కొన్ని భాగాలను విశ్వసించి, మరికొన్ని భాగాలను తిరస్కరిస్తారా?” (అల్ బఖర - 85).

19. ఆమె ప్రజల నుంచి ఎందుకు వేరైపోయింది. తెరచాటుకు ఎందుకు వెళ్ళింది? బహుశా ప్రార్థన కోసం వెళ్ళి ఉండవచ్చు. లేదా ఏకాగ్రతకోసం వేరై ఉండవచ్చు లేదా బహిష్కృత స్థితినుంచి పరిశుద్ధతను పొందటానికి స్నానం చేసే ఉద్దేశంతో తెరను వేసుకుని ఉండవచ్చు. తూర్పు వైపున ఉన్న స్థలం అంటే ‘బైతుల్ మఖ్బీన్’కి తూర్పు దిక్కున అని భావం.

20. ఈ ఆయతులో ‘రూహ్’ అంటే దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) అని భావం. ఆయన్ని నిండు మనిషి రూపంలో దేవుడు ఆమె వద్దకు పంపాడు. ఒక అపరిచిత వ్యక్తి అడ్డా ఆపూ లేకుండా తానున్న ఏకాంత వాసంలోకి జొరబడి వచ్చేసరికి ఆమె నిర్ఘాతపోయింది. సహజంగానే భయపడింది. అతని ఉద్దేశ్యాన్ని శంకించింది. ‘నువ్వు

19 “నేను నీ ప్రభువు తరపున పంపబడిన దూతను. నీకు ఒక పవిత్రుడైన పిల్లవాణ్ణి ఇవ్వటానికి వచ్చాను” అని అతనన్నాడు.

20 “నాకు పిల్లవాడు కలగటమేమిటి? నన్ను ఏ మగాడూ కనీసం తాకనైనా లేదే! నేను దుర్మడత గల దాన్ని కూడా కానే!!” అని ఆమె అన్నది.

21 “జరిగేది మాత్రం ఇదే.²¹ ‘అది నాకు చాలా సులువు. మేము అతన్ని జనుల కోసం ఒక సూచనగా,²² మా ప్రత్యేక కృపగా²³ చేయదలిచాము. ఇదొక నిర్దారిత విషయం²⁴’ అని నీ ప్రభువు సెలవిచ్చాడు” అని అతను వివరించాడు.

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ④

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ
أَكْبَحْ بِهَا ⑤

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلِيمٌ هَدِيدٌ وَإِلَهٌ مَّجِيدٌ ⑥
لِلنَّاسِ وَحَمِيمٌ مُنِيمٌ وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ⑦

తలపోస్తున్నట్లుగా నేను దురుద్దేశంతో రాలేదమ్మా! నేను నీ ప్రభువు తరపున పంపబడిన దైవదూతను. ఆయన నీకు కుమారుణ్ణి ప్రసాదించనన్నాడని శుభవార్తను వినిపించటానికి నేను వచ్చాను’ అని విన్నవించుకున్నాడు.

21. అంటే నీకు మగవాని పొందు లభించని మాట నిజమే. నువ్వు సౌశీల్యవతివన్న సంగతి కూడా నిజమే. అయినాసరే ఇది నీ ప్రభువు నిర్ణయం.
22. ఇక్కడ అల్లాహ్ చెప్పదలచినదేమిటంటే; “మేము ఏది చేయగోరినా కష్టసాధ్యం కాదు. మేము ఆ బాలుణ్ణి సృష్టి ప్రక్రియలో ఒక వినూత్న ఘట్టంగా, ఓ కొంగ్రొత్త ఆవిష్కరణగా చేయదలిచాము. ఇంతకు మునుపు మేము మీ పితామహుడైన ఆదామును స్త్రీ, పురుషుడు లేకుండానే సృజించాము. మీ మాతృమూర్తి అయిన హవ్వాను కేవలం పురుషుని నుంచి సృష్టించాము. మీ అందరినీ స్త్రీ - పురుషుల జంట ద్వారా అవనిలో వ్యాపింపజేశాము. ఇప్పుడు ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) ను నాల్గవ తరహాలో - పురుషుడు లేకుండానే కేవలం స్త్రీ ద్వారా - సృజించి మా శక్తియుక్తులను మీకు చూపదలచాము. సృష్టికి సంబంధించిన ఈ స్వరూపాలు కూడా మా శక్తికి ప్రతీకలే.
23. ‘ప్రత్యేక కృప’ లేక ‘ప్రత్యేక కారుణ్యం’ అంటే దైవదౌత్యం అని భావం.
24. ఈ పలుకులు జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం)వి కావు. అల్లాహ్ పలుకులను జిబ్రయీల్ (ఆయన తరపున) పలికారు. అల్లాహ్ సృష్టి అపురూపమైనదనీ, ఆయన ఒకసారి ఆ మేరకు నిర్ణయించుకున్న మీదట దానికీక తిరుగు ఉండదని చెప్పారు.

22 అంతే, ఆమె గర్భవతి అయింది. ఈ కారణంగా ఆమె ఏకాంతం కోసం దూర ప్రదేశానికి వెళ్ళిపోయింది.

23 ఆ తరువాత పురిటిన్లు ఆమెను ఒక ఖర్జూర చెట్టు క్రిందికి చేర్చాయి. “అయ్యో! నేను ఇంతకు మునుపే చచ్చి పోయివుంటే, లోకులు నన్ను మరచిపోయి ఉంటే బావుండునే!”²⁵ అని ఆమె బాధపడసాగింది.

24 అంతలో (దైవదూత) క్రిందినుంచే ఆమెను పిలిచి ఇలా అన్నాడు: “బాధ పడకు. నీ ప్రభువు నీ క్రింద ఒక నీటి ఊటను ప్రవహింప జేశాడు.

25 “ఆ ఖర్జూరపు మొదలును నీ వైపుకు ఊపు. తాజా ఖర్జూర పండ్లు నీపై రాల్తాయి.”²⁶

26 “ఇక హాయిగా తిను, త్రాగు, కన్నుల పండుగ చేసుకో.”²⁷ ఏ మనిషైనా నీకు తారసపడితే, ‘నేను కరుణామయుని కోసం ఉపవాస వ్రతం పాటిస్తున్నాను. ఈ రోజు నేను ఎవరితోనూ మాట్లాడను’²⁸ అని చెప్పు.”

فَحَلَلْتَهُ فَأَنْبَتَتْ بِهِ مَكَانًا قَوِيًّا ﴿٢٢﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِثُّ قَبْلَ هَذَا أَوْ كُنْتُ نَسِيًّا نَسِيًّا ﴿٢٣﴾

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقُ عَلَيْكِ وَرُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَرَاضِي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنَّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾

25. ‘నేను చచ్చిపోయినా బావుండేదే!’ అని ఆమె చెప్పటం అర్థం చేసుకోదగిన విషయమే. అన్నెంపున్నెం ఎరుగని తనకు గర్భం వచ్చింది. ఇప్పుడు పలువురు పలు ప్రశ్నలు వేస్తారు. తనకేం తెలీదు అంటే ఎవరూ నమ్మరు. ఒకప్పుడు ప్రజలు నన్ను ధర్మపరాయణురాలిగా, పుణ్యవతిగా పొగడేవారు. మరి ఇప్పుడు నాపై అపనిందవేస్తే ఎలా తట్టుకోగలను? అన్నది ఆమె బాధతో.

26. ‘సరియ్యన్’ (سَرِيًّا) అంటే చిన్న సెలయేరు లేక నీటి ఊట అని అర్థం. కరుణామయుడైన అల్లాహ్ అద్భుతమైన రీతిలో ఆమె పాదాల క్రింద ఒక నీటి ఊటను సృష్టించాడు. ఎండిపోయిన చెట్టునుండి తాజా ఖర్జూరపండ్లను సమకూర్చాడు. పిలుపు ఇచ్చినవారు దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం). ఆయన ఆ లోయ దిగువ భాగం నుంచి నినదించారు. ఇక్కడ సరియ్యన్ అంటే సర్దారు అని అర్థమనీ, ఈ పదం ఈసా

27 ఆ తరువాత ఆమె ఆ పసివాణ్ణి ఎత్తుకుని తన జాతి వారి వద్దకు వచ్చింది. “ఓ మర్యమ్! నువ్వు పెద్ద పాపం చేశావు.

28 ఓ హారూన్ సోదరీ! 29 నీ తండ్రి చెడ్డవాడు కాదు. నీ తల్లి కూడా చెడు నడత గల స్త్రీ కాదే!” అని అందరూ అన్నారు.

29 మర్యమ్ తన పసిపిల్లవాని వైపు సైగ చేసి చూపించింది. “ఒడిలో ఉన్న ఈ పసికందుతో మేమెలా మాట్లాడగలం?” అన్నారు వారంతా.

30 ఆ బాలుడు ఇలా పలికాడు : “నేను అల్లాహ్ దాసుడను. ఆయన నాకు గ్రంథం వొసగాడు. నన్ను తన ప్రవక్తగా నియమించాడు. 30

31 “నేనెక్కడున్నాసరే ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేశాడు. 31 నేను జీవించి ఉన్నంతకాలం నమాజు, జకాతులకు కట్టుబడి ఉండమని ఆయన నాకు ఆదేశించాడు.”

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا خِمْلَةً قَالُوا لِمَرِيْمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا 27

يَا خِمْتَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كُنْتَ أَنتِ بِبَغِيًّا 28

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا 29

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ الْمَرْيَمِ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ نَبِيًّا 30

وَجَعَلَنِي مَبْرُكًا آتِينَ مَائِدَةً وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
مَا دُمْتُ حَيًّا 31

ప్రవక్తను సూచిస్తున్నదనీ, ఆయనే క్రింద నుంచి తల్లి మర్యమ్ను పిలిచారని కొంతమంది చెబుతారు.

27. అంటే ఆకలివేస్తే ఖర్జూర పండ్లు తిను. దాహమైతే ఆ నీరు త్రాగు. నీ పండంటి బిడ్డను చూసుకుని కన్నులపండుగ చేసుకో.

28. ఆ చెప్పటం కూడా నోటితో కాదు, ‘సంజ్ఞ’తో. అప్పట్లో ఉపవాస వ్రతమంటే అన్నపానీయాలను త్యజించటం, మౌనంగా ఉండటం అన్నమాట.

29. ‘హారూన్ సోదరీ!’ అని ఆమె సంబోధించబడటం గమనార్హం. అంటే బహుశా ఆమె కుటుంబంలో హారూన్ పేరు గల వ్యక్తి సుప్రసిద్ధుడై ఉండవచ్చు. లేదా దైవప్రవక్త హజ్రత్ హారూన్ (అలైహిస్సలాం)ను దృష్టిలో పెట్టుకునే అలా అని ఉండవచ్చు. లేదా భయభక్తులలో, సౌశీల్యం పొరిశుద్ధాలలో ఆమె హారూన్‌ను పోలివున్న స్త్రీ అయి ఉండటం చేత అలా పిలిచి ఉండవచ్చు. లేదా రూపురేఖలలో ఆమె హారూన్‌ని పోలి ఉండటం వల్ల ఆ విధంగా పిలిచి ఉండవచ్చు. దివ్య ఖుర్ఆన్‌లో ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. (ఐసరుత్తఫాసీర్, ఇబ్నె కసీర్).

32 “ఇంకా - ఆయన నన్ను నా తల్లికి సేవచేసేవానిగా చేశాడు.”³² నన్ను దౌర్జన్య పరునిగానూ, దౌర్భాగ్యునిగానూ చేయ లేదు.³³

33 “నేను పుట్టిన రోజూ, నేను చనిపోయే రోజూ, నేను సజీవినై తిరిగి లేవబడేరోజూ నాపై శాంతి కలుగుతుంది.”

34 ఇదీ మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసా యదార్థ గాథ. ప్రజలు సంశయంలో పడి వున్న సత్య వాక్కు ఇదే.³⁴

وَبَرَّالْوَالِدَيْنِ وَالْمَوْلَىٰ جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

﴿٣٤﴾ إِنَّكَ عِندَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

30. అంటే నాకు గ్రంథం వాసగాలనీ, ప్రవక్తగా ఎన్నుకోవాలని అల్లాహ్ ముందుగానే విధిరాత రాసినప్పుడే నిర్ణయించేశాడు.

31. నేనెక్కడ ఉన్నా దైవధర్మంపై స్థిరంగా ఉంటాను. నేనున్నచోట వస్తువులలో శుభం, సమృద్ధి కలుగుతుంది. లేదా దేవుడు నన్ను మంచని గురించి ఆజ్ఞాపించేవానిగా, చెడుల నుంచి వారించే వానిగా చేశాడు.

32. కేవలం ‘తల్లిసేవ చేసేవానిగా చేశాడు’ అని అనటాన్నిబట్టి కూడా హజ్రత్ ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) తండ్రి లేకుండా విశిష్టరీతిలో పుట్టించబడ్డారని విదితమవుతోంది. లేకపోతే ఈసా కూడా యహ్యూ మాదిరిగా తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమంగా వ్యవహరించేవాడుగా ఖరారు చేయబడేవారు. కాని ఈసా విషయంలో కేవలం ‘తల్లిసేవ’ మాత్రమే ప్రస్తావించబడింది.

33. తల్లిదండ్రులపట్ల సేవాభావం లేని వ్యక్తిలో బలాత్కార ధోరణి, కారిన్యం ప్రబలుతాయని, తత్కారణంగా అతడు దౌర్భాగ్యుడవుతాడని దీన్నిబట్టి అర్థమవుతోంది. హజ్రత్ ఈసా (అలైహిస్సలాం) సంభాషణా తీరునుబట్టి అదంతా గతంలో జరిగినట్లనిపిస్తుంది. కాని వాస్తవానికి అది భవిష్యత్తుతో ముడిపడి ఉంది. ఎందుకంటే ఈ మాటలు పలికినప్పుడు ఆయన పాలు త్రాగే పసిపిల్లవాడే. ఇవి అల్లాహ్ విధివ్రాతలోని విషయాలు. అవి అప్పటికి ఇంకా సంభవించకపోయినప్పటికీ గతంలో మాదిరిగానే సంభవించటం తథ్యం.

34. దైవప్రవక్త హజ్రత్ ఈసా (ఏసుక్రీస్తు - అలైహిస్సలాం)కు సంబంధించిన వాస్తవ విషయం ఇది! యూదులు, క్రైస్తవులు ఆయన గురించి చెబుతున్నటువంటి విషయాలు

35 అల్లాహ్‌కు సంతానం ఉండటం అనేది ఎంత మాత్రం తగదు. ఆయన పరమ పవిత్రుడు. ఆయన ఏ పనినైనా చేయాలని సంకల్పించుకున్నప్పుడు 'అయిపో' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. వెంటనే అది అయిపో తుంది. ³⁵

36 నిశ్చయంగా నాకూ, మీకందరికీ ప్రభువు అల్లాహ్ మాత్రమే. కనుక ఆయన్నే ఆరాధించండి. ఇదే రుజుమార్గం (అని ఈసా - ఏసుక్రీస్తు - బోధించాడు).

37 మరి ఈ ముతాలు పరస్పరం విభేదించుకున్నాయి. ³⁶ కాబట్టి సత్యతిరస్కారులు ఒక మహా (కఠినమైన) దినాన హాజరై నపుడు, వారికి మూడుతుంది. ³⁷

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَ إِذْ أَقْبَىٰ أَمْرًا
فَمَا يَقُولُ لَهُ لَنْ يَكُونُ ۝۳۵

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوا هَذَا صِرَاطَ
مُسْتَقِيمٍ ۝۳۶

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لَكِنَّ كَفْرًا وَا مِنْ
مَشْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝۳۷

నిజమైనవి కావు. వారిలో కొందరు మర్యమ్ కుమారుడైన ఈసాను తెగనాడితే, మరికొందరు ఆయన పట్ల గల భక్తిలో అతిశయిల్లిపోయారు. వాస్తవానికి వారు ఆయన విషయంలో సందిగ్ధానికి లోనయ్యారు.

35. ఏ దేవునిలోనయితే ఈ గొప్ప గుణం, అసామాన్య శక్తి ఉంటుందో అతనికి సంతానం అవసరం ఏముంటుంది? తండ్రి లేకుండా ఓ జీవని సృష్టించటం ఆయనకు కష్ట సాధ్యమా? అల్లాహ్‌కు కుమారుడు ఉన్నాడని చెప్పేవారైనా, ఏసుక్రీస్తు విశిష్ట జననాన్ని నిరాకరించే వారైనా అల్లాహ్ అసామాన్య ప్రజ్ఞాపాటవాలను త్రోసిపుచ్చినట్లే లెక్క.

36. ముతాలు, వర్గాలు (అహ్‌జాబ్) అంటే గ్రంథవహులలోని వివిధ వర్గాలు అని భావం. హజ్రత్ ఈసా (ఏసుక్రీస్తు - అలైహిస్సలాం) పుట్టుకపై వారు అభిప్రాయభేదానికి గురయ్యారు. యూదులు ఆయన ఒక మాంత్రికుడనీ, అక్రమ సంతానం అని నిందించారు. అంటే, యూసుఫ్ నజ్జార్ కొడుకు అని చెప్పారు. ఏసు (ఈసా) 'దేవుని కుమారుడు' అని ప్రొటెస్టెంట్ వర్గీయులు సూత్రీకరించారు. 'ఈసా ముగ్గురిలో మూడవవాడు' అని కేథలిక్కులు వక్కాణించారు. 'ఆయనే దేవుడు' అని ఆర్థోడెక్స్ వర్గీయులన్నారు. ఈ విధంగా ఏసుక్రీస్తు (ఈసా - అలైహిస్సలాం) వ్యవహారంలో యూదులు పరమలోభత్వాన్ని ప్రదర్శించగా, క్రైస్తవులు అతివాదానికి పోయారు. వాస్తవానికి ఇవి రెండూ ఒక రకంగా సమతౌల్యం లోపించిన అతివాదాలే (ఐసరుత్త ఫాసీర్, ఫత్‌హుల్ ఖదీర్).

38 వారు మా సమక్షంలో హాజరైన రోజు ఎంత బాగా వింటూ, చూస్తూ ఉంటారు!³⁸

కాని ఈ దుర్మార్గులు ఈనాడు మాత్రం స్పష్టమైన అపమార్గానికి లోనై ఉన్నారు.

39 వ్యవహారం తేల్చబడి³⁹ వారు బాధపడే రోజు గురించి⁴⁰ (ఓ ముహమ్మద్ - సఅసం!) వారిని హెచ్చరించు. (ఏమైనా) వారు పరధ్యానానికి గురై ఉన్నారు. వారు విశ్వసించే రకం కాదు.

أَسْمِئِهِمْ وَأَبْوَابُ يَوْمَ يَأْتُونَ تَابِ الْظَالِمُونَ الْيَوْمِ
فِي صَلَاتِهِمْ يُخَيَّبِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

37. మర్యమ్ కుమారుడగు ఈసా (ఏసుక్రీస్తు - అలైహిస్సలాం) విషయంలో వాస్తవాలను విస్మరించి, విభేదించుకుని కుడిఎడమల అపవాదాలను అనుసరించిన సత్య తిరస్కారులు తీర్పుదినాన దైవసమక్షంలో హాజరైనపుడు వినాశాన్ని చవిచూస్తారు.

38. ఇహలోకంలో మాత్రం వినీవిననట్లుగా, చూచీ చూడనట్లుగా నటిస్తున్నారు. కాని పరలోకంలో కళ్లముందున్న దృశ్యాలను బాగానే చూస్తారు. అక్కడ జరిగే విచారణను బాగానే వింటారు. కాని వారి ఈ చూడటంగానీ, వినటంగానీ వారికి ప్రయోజనకరం కాలేకపోతుంది. ఎందుకంటే వినవలసిన చోట వారు మా మాటను వినలేదు. గమనించవలసిన చోట వారు మా సూచనలను గమనించలేదు.

39. అంటే లెక్కలన్నింటినీ తేల్చేసి రికార్డులు చుట్టివేయబడినప్పుడు! అప్పుడు స్వర్గవాసులు స్వర్గంలోకి, నరకవాసులు నరకంలోకి వెళతారు. ఆ విషయమే హదీసులో ఇలా వుంది : “ఆ తరువాత ‘మృత్యువు’ను ఒక పొట్టేలు రూపంలో తీసుకురావటం జరుగుతుంది. అది స్వర్గానికి - నరకానికీ మధ్య నిలబెట్టబడుతుంది. “ఇదేమిటో తెలుసా, దీన్ని గుర్తుపడతారా?” అని స్వర్గవాసుల్ని, నరకవాసుల్ని కూడా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. ‘ఇది మృత్యువు’ అని అందరూ అంటారు. అది వారందరి సమక్షంలో కోయబడుతుంది. “స్వర్గవాసులారా! ఇక నుంచి స్వర్గలోక జీవితం మీ కొరకు శాశ్వతం. ఇక మీకు మరణం అన్నది ఉండదు” అని స్వర్గవాసులకు శుభవార్త ఇవ్వబడుతుంది. “ఓ నరకవాసులారా! ఈ నరకయాతన మీకు ఎల్లకాలం ఉంటుంది. ఇక మీకు మరణమనేదే ఉండదు” అని నరకంలోని వారికి అనబడుతుంది” (సహీహ్ బుఖారీ - మర్యమ్ సూరా; ముస్లిం - కితాబుల్ జన్నహ్).

40. ప్రళయదినాన్ని బాధపడే రోజుగా, పశ్చాత్తాపభావంతో కుమిలిపోయే రోజుగా కూడా అభివర్ణించటం జరిగింది. ఎందుకంటే ఆ రోజు అందరూ బాధపడతారు. మేము పాపాలు చేయకుండా ఉంటే బావుండేది కదా! అని పాపాత్ములు బాధపడగా, తాము

40 స్వయంగా మేమే భూమికి, భూమిపై ఉండే వారందరికీ వారసులమవుతాము. వారంతా మా వద్దకే మరలించబడతారు.

41 ఈ గ్రంథంలో ఇబ్రాహీము (అలైహి స్సలాం) వృత్తాంతాన్ని కూడా ప్రస్తావించు. నిస్సందేహంగా అతను సత్యవంతుడైన ప్రవక్త. ⁴¹

42 అతను తన తండ్రితో, “ఓ నాన్నా! వినలేని, చూడలేని, మీకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడలేని వాటిని ఎందుకు పూజిస్తారు?”

43 “ఓ పితామహా! చూడండి! మీ వద్దకు రాని జ్ఞానం నా వద్దకు వచ్చింది. ⁴² కనుక

إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا يُرْجِعُونَ ﴿٤٠﴾

وَإِذْ كَرَّمْنَا الْكِتَابَ الْإِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعُلَمَاءِ مَا يَأْتِيكَ فَاتَّبِعْنِي

మరిన్ని పుణ్యకార్యాలు చేసి వుంటే మరింత బావుండేది! అని పుణ్యాత్ములు బాధపడతారు.

41. ‘సిద్ధీఖాన్’ (صِدِّيقًا) అనేది సిద్ధ్ (సత్యం) నుంచి వచ్చింది. ఇందులో భావఅధికృత ఉంది. అంటే సత్యసంధతలో అత్యున్నత శ్రేణికి చెందినవాడు. మాటలకు - చేతలకు మధ్య పూర్తి సమన్వయం సాధించినవాడు. ప్రవక్త పదవి తర్వాత దీని స్థానం అన్నిటికంటే గొప్పది. ప్రతి ప్రవక్తా తన కాలపు అతి గొప్ప సత్యవంతుడు, రుజువర్తనుడు అయి ఉంటాడు. అందుకే అతడు ‘పైగంబర్’తో పాటు సిద్ధీఖ్ (సత్యవంతుడు) కూడా అయి ఉంటాడు. అయితే ప్రతి సత్యవంతుడు ‘ప్రవక్త’ కాలేదు. దివ్య ఖుర్ఆన్ లో హజ్రత్ మర్యామ్ సిద్ధీఖాగా పిలువబడ్డారు. అంటే ఆమె భయభక్తులలో, సౌశీల్యం పారిశుద్ధ్యాలలో, రుజువర్తనలో అత్యున్నత శిఖరాలకు చేరుకున్న వనిత. అయినప్పటికీ ఆమె దైవసందేశవాహకురాలు (నబీయ) కారు. ముహమ్మద్ (స) అనుచర సమాజంలో కూడా సిద్ధీఖులు (సత్యవంతులు) ఉన్నారు. వారిలో హజ్రత్ అబూబక్ర సిద్ధీఖ్ (రజి) అగ్రగణ్యులు. దైవప్రవక్తల తరువాత, మానవకోటిలో అత్యుత్తములుగా పరిగణించబడ్డారు - రజియల్లాహు అన్ హు.

42. తద్వారా నేను సకల లోకాల ప్రభువును కనుగొన్నాను. మరణానంతర జీవితం ఉంది అనే విషయాన్ని తెలుసుకున్నాను. సృష్టికర్తను కాదని ఇతరత్రా వాటిని పూజించే వారికి పట్టే దుర్గతి ఎంత ఘోరంగా ఉంటుందో నాకు అర్థమయింది.

మీరు నన్ను అనుసరించండి. నేను మీకు సరైన మార్గం వైపుకు దర్శకత్వం వహిస్తాను. 43

44 “ఓ తండ్రి! మీరు పైతాను దాస్యాన్ని విడనాడండి. నిశ్చయంగా పైతాన్ కరుణా మయుడైన అల్లాహ్ కు అవిధేయుడు. 44

45 “ఓ నా తండ్రి! తమరు ఎక్కడ కరుణా మయుని అగ్రహానికి గురవుతారోనని, పైతాను సహవాసి 45 అయిపోతారోనని నాకు భయంగా ఉంది” అని అన్నప్పుడు...

46 “ఓ ఇబ్రాహీం! నువ్వు నా దైవాలకే విముఖత చూపుతున్నావా? విను! నువ్వు నీ వైఖరిని మానుకోకపోతే నేను

﴿۞﴾ اِهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

﴿۞﴾ يَا بَتُّ لَاتَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَمِيًّا

﴿۞﴾ يَا بَتُّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَسَّكَ عَدَابُ مِنَ الرَّحْمَنِ

﴿۞﴾ فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

﴿۞﴾ قَالَ ارْغَبْ أَنْتَ عَنِ الْهَوَىٰ يَا بَرَاهِيمَ لَمَّا كَانَتْ لَدُنكَ

43. మీరు నా మార్గాన్ని అనుసరించారంటే, అది మీకు ముక్తిని ప్రసాదిస్తుంది.

44. పైతాన్ వేసిన ఉచ్చులో బిగుసుకుపోయిన మీరు వినలేని, కనలేని, లాభనష్టాలు చేకూర్చలేని అత్యంత నిస్సహాయమైన వాటిని పూజిస్తున్నారు. ఒక విధంగా ఇది పైతాన్ దాస్యమే. పైతానేమో దేవుని అవిధేయుడు. వాడు తన మాదిరిగానే ఎంతో మంది మానవులను కూడా దేవుని అవిధేయులుగా మార్చి సంబరపడాలని భావిస్తున్నాడు. కాబట్టి మీరు పైతాన్ ఎత్తులకు చిత్తయిపోకండి. మీరు నా మాట నమ్మండి.

45. మీరు మీ తిరస్కార వైఖరిని మానుకోకుండా, షిర్కును విడనాడకుండా ఇదే స్థితిలో మరణిస్తే దేవుని శిక్షనుంచి మిమ్మల్ని ఎవరూ రక్షించలేరు. ఇహలోకంలోనే మీరు దైవాగ్రహానికి గురై, శాశ్వతంగా పైతాన్ సహోదరునిగా మారిపోయినా ఆశ్చర్య పోనవసరం లేదు. కన్నతండ్రి అయిన కారణంగా హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) తన తండ్రిని ఎంతో మర్యాదపూర్వకంగా సంబోధించారు. ఒకవైపు తండ్రి బహుదైవారాధనను ఖండిస్తూనే ఎంతో మృదువుగా మాట్లాడారు. ఆ పలుకుల్లో వినమ్రత, అనురాగం, ఆప్యాయత ఉట్టిపడుతున్నాయి. కాని ఎంత మృదువుగా చెప్పినా ఆ బహుదైవారాధకునికి కొడుకు చెప్పే ఏకదైవోపాసనా తత్వం ఒంటబట్టలేదు. కొడుకు మాటలకు అతడు చాలా తీవ్రంగా స్పందించాడు. నువ్వు గనక మా ఆరాధ్య దైవాల పట్ల వైముఖ్య ధోరణిని మానుకోకపోతే నీపై రాళ్లు రువ్వాల్చివస్తుందని కొడుకును హెచ్చరించాడు.

నిన్ను రాళ్లతో కొడతాను. మర్యాదగా నన్ను నా మానాన వదలిపెట్టు”⁴⁶ అని అతని తండ్రి అన్నాడు.

47 “సరే (నాన్నా). మీకు సలాం!⁴⁷ నేను మాత్రం మీ మన్నింపు కోసం నా ప్రభువును వేడుకుంటూనే ఉంటాను.⁴⁸ నిశ్చయంగా ఆయన నాపై ఎంతో జాలి కలవాడు.

48 “నేను మిమ్మల్ని, అల్లాహ్ ను విడిచి మీరు మొరపెట్టుకునే వారందరినీ వదలి పోతున్నాను. కేవలం నా ప్రభువును మాత్రమే వేడుకుంటాను. నా ప్రభువుని వేడుకుని విఫలుణ్ణి కానన్న నమ్మకం నాకుంది” అని (ఇబ్రాహీం) చెప్పాడు.

49 ఆ విధంగా ఇబ్రాహీం వాళ్ళందరినీ, వారు అల్లాహ్ ను కాదని పూజించే వారందరినీ వదలి పోయినప్పుడు, మేమతనికి ఇస్ హాఖ్ ను, యాఖూబును అనుగ్రహించాము.⁴⁹ వారిద్దరినీ ప్రవక్తలుగా చేశాము.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۹﴾

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿۴۷﴾

وَأَعْرَضْنَا عَنْ قَوْمِهَا وَادْعَائِهَا تَتَذَكَّرُ لِلْآئَاتِ ﴿۴۸﴾

فَلَمَّا أَعْرَضْنَا عَنْ قَوْمِهَا وَادْعَائِهَا تَتَذَكَّرُ لِلْآئَاتِ ﴿۴۹﴾

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا بَنِيهَا

46. ‘మలియ్యూన్’ అంటే సుదీర్ఘకాలం అని అర్థం. ‘సురక్షితంగా, మర్యాదగా’ అనే అర్థం కూడా వస్తుంది. అంటే ‘నన్ను నా మానాన వదలిపెట్టు. నన్ను అదేపనిగా రెచ్చగొట్టి నా చేత కాళ్లు చేతులు విరగొట్టించుకునే స్థితిని తెచ్చుకోకు. పో యిక్కణ్ణుంచి’ అన్నది తండ్రి మాటలోని ఆంతర్యం.

47. ఈ ‘సలాం’ అర్థం వేరు. ఒక ముస్లిం మరో ముస్లింకు చేసే ‘సలాం’ వంటిది కాదిది. “సరే. అలాగయితే ఇక నాకు సెలవీయండి” అన్న భావంలో ఈ పదం ప్రయోగించ బడింది. “మూర్ఖులు వారితో వాదనకు దిగినపుడు ‘మీకో సలాం’ అని చెప్పేస్తారు” (అల్ ఫుర్కాన్ - 63) అనే పవనం ద్వారా కరుణామయుడైన దేవుని సినలైన దాసుల నడవడిక ఎలా ఉంటుందో వివరించబడింది.

48. ముష్రీకుల మన్నింపుకోసం ప్రార్థించరాదన్న విషయం తెలియనపుడు హజ్రత్

50 వారందరికీ మేము మా కరుణను ప్రసాదించి, ⁵⁰ (భావి తరాల నోట) వారి శుభ నామస్మరణను ఉన్నతం ⁵¹ చేశాము.

51 ఈ ఖుర్ఆను గ్రంథంలో మూసా విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించు. అతను ఎన్నుకోబడినవాడు, ⁵² సందేశ వాహకుడైన ప్రవక్త.

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لِهَٰئِهِ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا ﴿٥٠﴾

وَأَذْكُرُوا فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذْ نَادَىٰ رَبُّهَا أَنِ اجْعَلِي لِي آيَاتًا ﴿٥١﴾

ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) చెప్పిన మాటలివి. అయితే ఈ సంగతి తెలిసిన తరువాత ఆయన తన తండ్రి మన్నింపుకై ప్రార్థించటం మానేశారు. (తౌబా - 114)

49. హజ్రత్ ఇస్హాఖ్ (అలైహిస్సలాం) హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) గారి కుమారులు. హజ్రత్ యాఖూబ్ (అలైహిస్సలాం) ఇబ్రాహీం మనవడు. కొడుకును, మనవణ్ణి కూడా కొడుకులుగానే సంబోధించటం జరిగింది. తాను నమ్మిన ఏకదైవోపాసనా సిద్ధాంతం కోసం ఇల్లావాకిలినీ, స్వదేశాన్ని విడిచి పుణ్యక్షేత్రం వైపుకు సాగిపోయిన ఇబ్రాహీంకు మేము అతని కంటిచలువగా ఇస్హాఖ్, యాఖూబు వంటి సంతాన భాగ్యాన్ని ప్రసాదించాము. తండ్రికి దూరమైన బాధను అతను మరచిపోయేందుకే మేమతనికి ఈ సౌభాగ్యం వొసగాము.

50. వారిద్దరినీ ప్రవక్తలుగా ఎన్నుకోవటంతో పాటు, మరిన్ని మేళ్లను కూడా వారికి అనుగ్రహించాము. వారికి సిరిసంపదల్ని ఇచ్చాము. సంతతిని ప్రసాదించాము. శతాబ్దాల తరబడి వారి వంశంలో ప్రవక్తల్ని పంపుతూ వచ్చాము. ఇది మామూలు అనుగ్రహం కాదు. అందుకే హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) 'ప్రవక్తల పితామహుడు'గా పిలువబడతారు.

51. వారు చిరస్మరణీయులుగా ఉంటారు. లోకం సదా వారిని గుర్తుంచుకుంటుంది. వారి సద్గుణాలను, జీవిత గాధలను గురించి భావితరాలవారు శ్రద్ధాసక్తులతో చెప్పుకుంటారు. దానికి వారు అర్హులు కూడా. నేడు ఆకాశ గ్రంథాలను నమ్మే మతస్థులంతా - ఆఖిరికి ముష్రీకులు కూడా - దైవప్రవక్త హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం)ను, ఆయన వంశస్థులను సగౌరవంగా స్మరిస్తారు. వారి ధార్మికసేవలను తలచుకుని తాదాత్మ్యం చెందుతారు. దైవమార్గంలో దేశం విడిచి వెళ్లినందుకు దేవుడు ఇబ్రాహీంకు ప్రసాదించిన గొప్పవరం ఇది.

52. ముఖ్లసున్, ముస్తఫా, ముజ్జబా, ముఖ్తార్ - ఈ నాలుగు పదాల భావం ఒక్కటే. అంటే దైవదౌత్యం కోసం, ప్రవక్త పదవి కోసం ఎన్నుకోబడినవాడు. ప్రియతముడు. ఈ వాక్యంలో 'రసూల్' అనే పదం 'సందేశ వాహకుడు' అన్న భావంలో ప్రయోగించబడింది. 'సబీ' అంటే దైవసందేశాన్ని జనులకు వినిపించేవాడు లేదా దైవవాణి

52 మేమతన్ని తూరు పర్వతం కుడివైపు నుంచి పిలిచాము. రహస్య సంభాషణ నిమిత్తం అతన్ని దగ్గరకు చేర్చాము.

53 ఇంకా మా ప్రత్యేక కృపతో అతని సోదరుడైన హోరూనును ప్రవక్తగా చేసి అతనికి (సహాయకునిగా) ఇచ్చాము.

54 ఈ గ్రంథంలో ఇస్మాయిలు వృత్తాం తాన్ని గురించి కూడా ప్రస్తావించు. అతను వాగ్దాన పాలనలో సత్యవంతుడు. మా తరపున పంపబడిన సందేశహారుడు, ప్రవక్త కూడా.

55 అతను తన కుటుంబీకులకు నమాజు గురించి, జకాత్ గురించి ఆదేశిస్తూ ఉండే వాడు. అతను తన ప్రభువు సన్నిధిలో ప్రియతముడు.

56 ఇంకా ఈ గ్రంథంలో ఇద్రీసు గురించిన ప్రస్తావన కూడా చెయ్యి. అతను కూడా నిజాయితీపరుడైన ప్రవక్తే.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝

وَأذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝

وَأذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيْسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

గురించి ప్రజలకు తెలియపరచేవాడు అని అర్థం. మౌలికంగా ఈ రెండింటి భావం ఒక్కటే. మానవుల మార్గదర్శకత్వం కోసం దేవుడు తానెన్నుకున్న దాసునికే తన సందేశాన్ని అందజేస్తాడు. ఆ వ్యక్తే రసూల్ గానూ, నబీ గానూ కూడా వ్యవహరించబడతాడు.

ఇంతకీ రసూల్ కీ-నబీ కీ మధ్య తేడా ఉందా లేదా? ఉంటే అదేమిటి? అన్న ప్రశ్నలు ప్రాచీన కాలం నుంచే ధర్మవేత్తల మధ్య ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి. తేడా ఉందని అనే వారు ఇలా అంటారు : “దైవగ్రంథంతో పాటు, సరికొత్త షరీయతు (ధర్మ శాస్త్రం)ను తెచ్చినవారిని నబీగా, ప్రవక్త (రసూల్)గా కూడా వ్యవహరిస్తారు. తనకు పూర్వం వచ్చిన ప్రవక్తల ధర్మశాస్త్రం మరియు గ్రంథం ప్రకారం ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం వహించే ప్రవక్తలను కేవలం ‘నబీ’గా వ్యవహరిస్తారు. వారిని ‘రసూల్’ అని అనరు.

కాని దివ్య ఖుర్ఆన్ లో మాత్రం ఈ పదం రెండు రకాల ప్రవక్తల కోసం కూడా ప్రయోగించబడింది. కొన్నిచోట్ల ఈ రెండు పదాలు పోలికగా కూడా ప్రయోగించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు : హజ్జ్ సూరా 52వ ఆయతు.

57 మేమతన్ని ఉన్నత స్థానానికి లేపాము.⁵³

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

58 అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ప్రవక్తలు వీరు. వారు ఆదం సంతతికి చెందినవారు. నూహుతో పాటు మేము ఓడలోకి ఎక్కించిన వారి వంశీయులు. ఇబ్రాహీము, యాఖూబు (ఇస్రాయిలు) సంతతికి చెందినవారు. వారంతా మా ద్వారా సన్మార్గం పొందినవారు, మా చేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజల్లోని వారు. వారి ముందు కరుణామయుడైన దేవుని వచనాలు పారాయణం చేయబడినప్పుడు వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగపడేవారు.⁵⁴

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ مِن ذُرِّيَةِ آدَمَ وَنُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَاسْرَائِيلَ ۚ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذِ اتَّخَذَ اللَّهُ آيَاتِ الرَّحْمٰنِ ۙ خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۙ

59 ఆ తరువాత కొందరు అనర్వులు వచ్చి, సమాజులను వృధా చేశారు, మనోవాంఛ

صَخَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفًا أَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا

53. హజ్రత్ ఇద్రిస్ (అలైహిస్సలాం) హజ్రత్ ఆదం తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త అనీ, ఆయన హజ్రత్ నూహ్ కు తాత లేక ముత్తాత అవుతారని అనబడుతోంది. అందరికన్నా ముందు దుస్తులు కుట్టినవారు ఈయనే.

‘ఉన్నత స్థానానికి లేపటం’ అంటే అర్థం ఏమిటి? ఆయన ఈసా (ఏసుక్రీస్తు) లాగా ఆకాశానికి లేపుకోబడ్డారని కొందరు ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతలు భావించారు. కాని ఖుర్ఆన్ లో వాడబడిన పద ప్రయోగాన్నిబట్టి ఈ అర్థం స్ఫురించదు. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా కూడా ఈ విషయం రూఢీ కావటం లేదు. కాబట్టి ఉన్నత స్థానానికి లేపటం అంటే ప్రవక్త పదవి ద్వారా దేవుడు ఆయనకు ఉన్నత స్థానం ప్రసాదించాడని భావించటం సమంజసంగా ఉంటుంది.

54. దైవ వచనాలను విన్నప్పుడు భక్తితో కళ్లు చెమర్చటం, విలపిస్తూ సజ్దాలో పడిపోవటం సజ్జనులైన దైవదాసుల ముఖ్య లక్షణం. ఖుర్ఆన్ పారాయణ క్రమంలో సజ్దా ఆయతులు వస్తే పఠనానంతరం అల్లాహ్ సన్నిధిలో సాష్టాంగపడి ఈ విధంగా ప్రార్థించటం మస్నూన్ (సంప్రదాయం) : సజ్ద వజ్హీయి లిల్లజీ ఖలఖహు వ సవ్వరహు వ షఖ్ఖ సమ్అహు వ బసరహూ బి హాలిహీ వ ఖువ్వతిహీ (అబూదావూద్, తిర్మిజీ, నసాయి - మిష్కాత్ ఆధారంగా). మరికొన్ని ఉల్లేఖనాలలో ఫతహరకల్తాహు అహ్నసుల్ ఖాలిఫ్నీ అనే వాక్యం అదనంగా ఉంది. (ఔనుల్ మాబూద్-1/533)

లను అనుసరించసాగారు. తమకు కలిగిన నష్టం గురించి వారు మున్నుండు చూసు కుంటారు. ⁵⁵

60 కాని పశ్చాత్తాపం చెంది, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారు (మాత్రం నష్ట పోరు). వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి రవంత కూడా అన్యాయం జరగదు. ⁵⁶

61 అగోచరాలైన, శాశ్వత స్వర్గవనాలలోకి (వారు ప్రవేశిస్తారు.) వాటిని గురించి కరుణామయుడు (అయిన అల్లాహ్) తన దాసులకు వాగ్దానం చేశాడు. ⁵⁷ ఆయన వాగ్దానం నెరవేరటం తథ్యం.

62 అక్కడ వారు 'సలామ్' ⁵⁸ తప్ప వ్యర్థ మైన మాటలేవీ వినరు. వారికోసం అక్కడ

الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يُلْقَوْنَ عُقَابًا ﴿٥٥﴾

الْإِمْنِ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا قَالُوا وَلَيْكَ يُدْخِلُونَنَا الْجَنَّةَ وَاللَّيظُمُونَ سَيِّئًا ﴿٥٦﴾

جَبَّتْ عَدْنٌ لِيَكْتُمِي وَعَدَّ الرَّحْمَنُ عِبَادَةَ بِالْغَيْبِ إِنَّكَ كَانَتْ وَعْدًا بِأَيِّمَاءٍ ﴿٥٧﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا الْغَوَا إِلَّا سَلَامًا وَهُمْ فِيهَا فِيهَا

55. దైవానుగ్రహం పొందిన దైవదాసులను గురించిన ప్రస్తావించిన తరువాత తద్బిన్నంగా ప్రవర్తించిన అసమర్థులు, అయోగ్యుల ప్రస్తావన చేయబడింది. వారు దైవవాక్యాల పట్ల అశ్రద్ధ వహించారు. 'నమాజులను వృధా చేశారు' అంటే నమాజులను త్రోసిపుచ్చారు లేదా నమాజులను వేళకు చేయలేదు లేదా నమాజులను తమకిష్టం వచ్చినట్లు కుదించారు. లేదా తమకు తోచినట్లుగా నమాజు చేశారు. నియమబద్ధంగా చేయలేదు - ఇదంతా నమాజులను వృధా చేయటం క్రిందికే వస్తుంది. నమాజులతో ఈ విధంగా చెలగాటమాడినవారు పాపాత్ములుగా పరిగణించబడతారని ఈ ఆయతునుబట్టి విదితమవుతోంది. 'ఘయా' (غِيَا) అంటే వినాశం, దుర్గతి అని అర్థం. లేదా ఘయా నరకంలోని ఒక గుండం కూడా కావచ్చు.

56. మనోవాంఛలకు బానిసలై, నమాజులపట్ల నిర్లక్ష్యం వహించినవారు తమ తప్పును తెలుసుకుని దైవసన్నిధిలో క్షమాపణ వేడుకుంటే, ఇక మీదట సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటే అలాంటివారు క్షమించబడతారు. వారు స్వర్గానికి అర్హులవుతారు.

57. ఇది వారి దృఢ విశ్వాసానికి ప్రతీక! వారు స్వర్గాన్ని ఎన్నడూ చూడలేదు. కాని అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం ఆధారంగా వారు ఆ స్వర్గలోకం పొందే తపనలో విశ్వసించారు. మంచిపనులు చేశారు.

58. స్వర్గంలో ఎటుచూసినా దైవదూతలు వారికి 'సలామ్' చేస్తూ ఉంటారు. స్వర్గవాసులు కూడా ఒండొకరికి సలామ్ చేస్తూ, కుశల ప్రశ్నలు వేసుకుంటూ ఉంటారు.

ఉదయం సాయంత్రం వారి ఆహారం సమకూరుతూ ఉంటుంది.⁵⁹

63 మేము మా దాసులలో భయభక్తులు కలిగి ఉండేవారిని వారసులుగా చేసే స్వర్గం ఇదే.

64 నీ ప్రభువు అజ్ఞు లేకుండా (దైవదూతల మైన) మేము దిగిరాలేము.⁶⁰ మాకు ముందూ, వెనుకూ, వాటికి మధ్య ఉన్న వస్తువులన్నీ ఆయన సొత్తే. నీ ప్రభువు మరచిపోయేవాడు కాడు.

65 ఆకాశాలకూ, భూమికి, వాటి మధ్య నున్న సమస్తానికీ ప్రభువు ఆయనే. కనుక నువ్వు ఆయన్నే ఆరాధించు. ఆయన ఆరాధనపైనే స్థిరంగా ఉండు. నీకు తెలిసి నంతవరకూ ఆయన పేరు గలవాడు ఎవడయినా ఉన్నాడా?⁶¹

بِكُرَّةٍ وَعَشِيًّا ۝۱۹

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝۲۰

وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا
وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكُمْ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝۲۱

رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالرَّضٰى وَمَا بَيْنَهُمَا تَعْبُدُوْا
وَاصْطَلِحُوْا لِعِبَادَتِيْ هَلْ تَعْلَمُوْا لَهُ سَمِيًّا ۝۲۲

59. ఈ వచనంపై వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇమామ్ అహ్మద్ ఇలా అన్నారు : స్వర్గంలో పగలూ - రేయి అనేవి ఉండవు. ఎటుచూసినా వెలుగు విరజిమ్ముతూ ఉంటుంది. హదీసు ప్రకారం, “స్వర్గంలో ప్రవేశించే మొదటి వర్గంవారి ముఖాలు పూర్ణచంద్రుని వలె ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి ఉమ్మి, చీముడు వంటివి రావు. మల మూత్ర విసర్జన వంటివి ఉండవు. వారి పాత్రలు, దువ్వెనలు బంగారంతో చేయబడినవై ఉంటాయి. వారి సుగంధ చెక్కలు గుబాళిస్తూ ఉంటాయి. వారికి పట్టే చెమట కస్తూరి వాసన కలిగి ఉంటుంది. ప్రతి స్వర్గవాసికి ఇద్దరు భార్యలుంటారు. వారి పిక్కల ఎముకల లోపలి భాగం సయితం కానవచ్చేంత స్వచ్ఛంగా, అందంగా ఉంటాయి. వారి మధ్య విద్వేషం, విభేదాలు ఉండవు. వారి హృదయాలు ఒకే హృదయంలా ఉంటాయి. వారు ఉదయం సాయంత్రం దైవస్తోత్రం చేస్తూ ఉంటారు.” (సహీహ్ బుఖారీ - బద్వల్ ఖల్ఫ్; ముస్లిం - కితాబుల్ జన్నహ్).

60. తన దగ్గరకు వీలైనంత తొందరగా వస్తూ ఉంటే బావుంటుందని మహాప్రవక్త (సఅసం) హజ్రత్ జిబ్రయిల్ (అలైహిస్సలాం) ముందు అభిప్రాయపడ్డారు. దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయతు అవతరించింది (సహీహ్ బుఖారీ - మర్యమ్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

66 “ఏమిటి, నేను చచ్చిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికించి బయటికి తీయబడతానా?”⁶²
అని మనిషి⁶³ అంటున్నాడు.

67 ఇంతకుముందు అతనికంటూ ఒక అస్థిత్వం లేనపుడు మేమతన్ని సృష్టించామన్న సంగతి ఈ మనిషికి జ్ఞాపకం లేదా?⁶⁴

68 నీ ప్రభువు సాక్షి! నిశ్చయంగా మేము వాళ్ళను, (వాళ్ళతోపాటు) పైతానులను కూడా పోగుచేసి, నరకం చుట్టూ వారిని మోకాళ్ళ మీద పడి ఉన్న స్థితిలో హాజరు పరుస్తాము.⁶⁵

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِنَّا مَا مَلَأْتُمْ سُوفُؤُنَا حَيَاتًا ۝

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِكَ شَهِيدًا ۝

فَوَرَبِّكَ لَنَحْضُرُ لَهُمُ وَالشَّيْطَانِ لَمْ يَحْضُرْ لَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جُنُودًا ۝

61. అల్లాహ్ ను పోలినవాడుగానీ, ఆయనతో సరితూగేవాడుగానీ ఎవడూ లేనే లేడు. అటువంటప్పుడు ఆరాధనలో కూడా ఆయనకు సాటి కల్పించవలసిన పనిలేదు.
62. తాను మరణించి మట్టిలో కలిసిపోయిన తరువాత, తన ఎముకలు కుళ్ళి కృశించి పోయిన తరువాత, తాను ఇంకోసారి బ్రతికించబడటం ఎలా సంభవం? అన్నది మనిషి ఆలోచన.
63. ఇక్కడ ‘మనిషి’ అంటే మరణానంతర జీవితాన్ని తిరస్కరించే ‘అవిశ్వాసి’ అని భావం.
64. తొలిసారి అతన్ని పుట్టించినపుడు అసలు అతని ఉనికి అన్నదే లేదు. రూపురేఖలు అంతకన్నా లేవు. ఏమీలేని అతనికి మేము నిండు మనిషిగా నిలబెట్టినప్పుడు, మరణించిన తరువాత అతన్ని తిరిగిలేపి నిలబెట్టడంలో వింతేముందీ? ఈ మనిషి ఎంతటి అవివేకి? తన్ను తానే మరచిపోతున్నాడు! తన్ను తాను మరచిపోతున్నందు వల్లనే అతను తన సృష్టికర్తను కూడా మరచిపోతున్నాడు.
65. మూలంలో ‘జిసియ్యున్’ (جَسَدًا) అని ఉంది. ‘జాసిన్’ అనే పదానికి బహువచనం. మోకాళ్ళ ఆధారంగా కిందపడేవాడిని జాసిన్ అంటారు. మలిసారి సృష్టించినపుడు మేము వీళ్ళనేగాకుండా, వీళ్ళ సోదరులైన పైతానులకు కూడా మోకాళ్ళ మీద పడేసి ఈడుస్తాము. హదీసె ఖుద్షీలో ఈ విధంగా ఉంది : అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు - “ఆదం పుత్రుడు నన్ను ధిక్కరిస్తాడు. వాస్తవానికి అలా ధిక్కరించే అర్హత అతనికి లేనే లేదు. ఆదం పుత్రుడు నాకు బాధ కలిగిస్తాడు. వాస్తవానికి ఇది అతనికి ఏమాత్రం శోభనివ్వదు. అతడు నా పట్ల అవలంబించే ధిక్కార వైఖరి ఏమిటంటే, ‘అల్లాహ్ నన్ను తొలిసారి పుట్టించినట్లుగా ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ మళ్ళీ బ్రతికించడు’ అని అతనంటాడు. నిజానికి తొలిసారి సృష్టించటం మలిసారి సృష్టించటం కన్నా సులభతరం

69 ఆ తరువాత కరుణామయుడైన అల్లాహ్ పట్ల ఎక్కువగా అహంకారంతో విద్రవీగే వారిని⁶⁶ మేము ఒక్కో వర్గం నుంచి వేరు పరుస్తాము.

70 ఇంకా నరకంలోకి త్రోయబడటానికి ఎక్కువ అర్హులెవరో మాకు బాగా తెలుసు.⁶⁷

71 మీలోని ప్రతి ఒక్కరూ అక్కడికి రావలసిందే. ఇది నీ ప్రభువు చేసిన తిరుగులేని నిర్ణయం. దాన్ని నిర్వర్తించే బాధ్యత ఆయనపై ఉంది.

72 తర్వాత మేము భయభక్తులు కలిగివున్న వారిని రక్షిస్తాము. దుర్మార్గులను అందులో మోకాళ్లపై పడి ఉన్న స్థితిలోనే వదిలేస్తాము.⁶⁸

لَمْ لَنْزَعَنَّ مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ رِجْوَاهُ أَشْدُّ عَلَى الرَّعْمَنِ عَذَابًا ۖ ﴿٦٩﴾

لَمْ لَنْعَنَّ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلَابًا ۖ ﴿٧٠﴾

وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّفْعُومًا ۖ ﴿٧١﴾

لَمْ نُكَلِّمِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَزَكَرُوا لِلَّذِينَ هُمْ بِهَا جَحِيمًا ۖ ﴿٧٢﴾

ఏమీ కాదు (కష్టతరం అని అనుకుంటే అది తొలిసారి సృష్టించటమే). అతడు నాకు బాధ కలిగించే తీరు ఎలా ఉంటుందంటే, నాకు సంతానం ఉందని అతనంటాడు. నిజానికి నేను ఒక్కణ్ణి. అక్కరలేని వాణ్ణి. నేనెవరినీ కనలేదు. నేనెవరికీ సంతానం కూడా కాను. నాకు సరిసమానులు, సరిపోలినవారు ఎవరూ లేరు” (సహీహ్ బుఖారీ - ఇఖ్లాస్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

66. అరబీ మూలంలో ‘ఇతియా’ (عِيَا) అని ఉంది. ఇది ‘ఆతిన్’కు బహువచనం. కరడుగట్టిన పొగరుబోతుని ఆతిన్ అంటారు. ఒక్కో వర్గంలోని తలబిరుసులను, పొగరుబోతు నాయకులను మేము ఏరి వారిని వేరుగా నిలబెడతాము. ఆ తరువాత వారందరినీ కట్టకట్టి నరకంలో విసరివేస్తాము. ఎందుకంటే ఈ తిరస్కారాగ్రేసరులు ఇతరులకన్నా ముందు నరకాగ్నికి ఆహుతి కావలసినవారు. వీళ్ల మూలంగానే అనేకులు సన్మార్గం తప్పారు.

67. ఎవరు నరకానికి ఆహుతి కావలసినవారో, ఎవరు ఎంత కఠిన శిక్షకు పాత్రులో మాకు బాగా తెలుసు.

68. ప్రామాణిక హదీసులలో ఈ ఆయతు వ్యాఖ్యానం ఇలా వుంది - నరకంపైన ఒక వంతెన నిర్మించబడుతుంది. ప్రతి విశ్వాసీ, ప్రతి అవిశ్వాసీ దాన్ని దాటిపోవలసి

73 స్పష్టమైన మా ఆయతులను వారి ముందు చదివి వినిపించినపుడు అవిశ్వాసులు “ఇంతకీ మన ఇరు వర్గాలలో ఎవరు మంచి స్థితిలో ఉన్నారో, ఎవరి సభలు ఉత్తమంగా ఉన్నాయో చెప్పండి?”⁶⁹ అని ముస్లిములతో అంటారు.

74 మేము వీరికి మునుపు వీళ్లకన్నా ఎక్కువ సాధన సంపత్తులను, అట్టహాసాలను కలిగి ఉన్న ఎన్నో సముదాయాలను తుదముట్టించాము.⁷⁰

وَاذَاتُّنَّ عَلَيْهِمُ الْمُنَابِتَاتُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
 ① الْمُنَابِتَاتُ الْغُرَيْبَاتُ خَيْرٌ مِّمَّا سَاءَ وَأَحْسَنُ نِدْبًا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَوْمٍ لَهُمْ أَحْسَنُ أَنْفًا وَأَوْلِيَا

ఉంటుంది. విశ్వాసి అయిన వ్యక్తి తన కర్మలనుబట్టి తొందరగానో, ఆలస్యంగానో - మొత్తానికి దాటిపోతాడు. కొందరు రెప్పుపాటు సమయంలో, కొందరు మెరుపువేగంతో, కొందరు గాలిలా, మరికొందరు పక్షుల్లా వెళ్ళిపోతారు. కొందరేమో మేలుజాతి గుర్రాల్లాగా, ఇతర వాహనాల్లాగా దాటిపోతారు. కొందరు సునాయాసంగా దాటిపోతే, కొందరు దెబ్బలు తిని ఎలాగో దాటిపోగలుగుతారు. కొందరైతే నరకంలోకి జారిపడతారు. అయితే సిఫారసుపై వారు తరువాత నరకంలో నుంచి తీయబడతారు. కాని అవిశ్వాసులు మాత్రం ఆ వంతెనని దాటడంలో సఫలీకృతులు కాలేరు. వారంతా నరకంలో పడిపోతారు.

బుఖారీలోని ఒక హదీసు ద్వారా కూడా ఈ విషయానికి సమర్థన లభిస్తోంది; “తమ సంతానంలో ముగ్గురు పిల్లలు యుక్త వయస్సుకు చేరకుండానే చనిపోయిన వారిని (తల్లిదండ్రులను) అగ్ని తాకదు. అయితే అల్లాహ్ వాగ్దానం నెరవేరటానికి మాత్రమే వారు నరకం నుండి సాగిపోతారు” (బుఖారీ - కితాబుల్ జనాయెజ్; ముస్లిం - కితాబుల్ బిర్). ‘ప్రభువు చేసిన తిరుగులేని - అంతిమ - నిర్ణయం’ అంటే ఇదే. (వివరాల కోసం తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్, ఐసరుత్తఫాసీర్లను చూడగలరు).

69. ఖుర్ఆన్ వంటి అద్భుత సందేశాన్ని ఎదుర్కోవటం చేతకాని కురైషు శ్రీమంతులు నిరుపేద ముస్లింల ఆర్థిక పరిస్థితి, నిరాడంబరమైన వారి సమావేశ స్థలాలను ఎత్తిచూపుతూ తమ దాబును, దర్బాన్ని చాటుకుంటున్నారు. ముస్లింలలో బిలాల్, అమ్మూర్, సుహైబ్ లాంటి సహచరులు నిరుపేదలు. అవిశ్వాసుల దృష్టిలో వారు బలహీన వర్గానికి చెందినవారు. వారి సభావేదిక అయిన దారె అర్థమ్ చాలా సీదా సాదాగా ఉంటుంది. అదే సమయంలో అవిశ్వాసులైన అబూ జహల్, నజర్ బిన్ హారిస్, ఉత్బా, షైబా తదితర ప్రముఖుల సభావేదికలు ఎంతో అట్టహాసంగా ఉండేవి.

75 (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు: “అవ మార్గానికి లోనై ఉన్నవారికి కరుణా మయుడైన అల్లాహ్ బాగా గడువు ఇస్తాడు. కడకు వారు - తమకు వాగ్దానం చేయబడుతున్న శిక్షను లేదా ప్రళయ గడియను చూచినపుడు ఎవరి స్థానం నికృష్టమైనదో, ఎవరి సమూహం బలహీనమైనదో తెలుసుకుంటారు.”⁷¹

76 ఇంకా, సన్మార్గం పొందినవారి సన్మార్గంలో అల్లాహ్ వృద్ధిని వాసగుతాడు.⁷² మిగిలి ఉండే సత్కార్యాలు పుణ్యఫలం రీత్యానూ, పరిణామం రీత్యానూ నీ ప్రభువు సన్నిధిలో ఎంతో మేలైనవి.⁷³

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَبْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَذَاهِجِي
إِذَا رَأَوْا مَائِدَةً وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَرَأَوْا السَّاعَةَ فَيَسْأَلُونَ
مَنْ هُوَ رَبُّكُمْ كَانًا وَأَضَعُفُ جُنْدًا ①

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَغْيِ الضَّالِّينَ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرْدًا ②

పెద్ద పెద్ద మేడలలో వారు కొలువు తీరేవారు. ఈ ధన మదం, అధికార మదంతోనే వారు నిరుపేద ముస్లింలను చిన్నచూపు చూశారు.

70. ఈ ఆయతులో అల్లాహ్ ఇలా అంటున్నాడు : ప్రపంచంలో మీకు ప్రాప్తించిన భోగభాగ్యాలను, కీర్తి ప్రతిష్ఠలను చూసుకుని మురిసిపోకండి. మిడిసిపడకండి. మీ అంతస్థల ప్రాతిపదికపై సత్యాసత్యాలు పరికించబడతాయని అనుకోకండి. ఈ ఆర్భాటాలు, అంతస్థలు మీకు పూర్వం గతించిన జాతులకు ఇంతకన్నా ఎక్కువే ఉండేవి. కాని సత్యాన్ని ధిక్కరించిన నేరానికి మేము వాళ్ళను నాశనం చేశాము. వారి ప్రాపంచిక సిరిసంపదలు, వారి వందిమాగధులు, వారి అధికారాలు వారికే విధంగానూ తోడ్పడలేకపోయాయి.

71. అవిశ్వాసులను, మార్గభ్రష్టులను తక్షణం పట్టుకోవటం దైవ సంప్రదాయం కాదు. ఆయన వారికి తగినంత వ్యవధినిస్తాడు. గడువు ముగిసిన మీదటే నిజానిజాలు కళ్లముందు నిలుస్తాయి. దైవాగ్రహం వారిని నలువైపుల నుంచీ ముట్టడించినప్పుడు, ప్రళయ ఘడియ వచ్చేసినపుడు వారు వాస్తవ జగత్తులోకి వస్తారు. కాని ఆనాడు తప్పు తెలుసుకుని ప్రయోజనమేమీ ఉండదు. ఎందుకంటే తప్పును సరిదిద్దుకునే అవకాశం అక్కడ ఇవ్వబడదు.

72. హృదయాలలో తిరస్కారం (కుఫ్ర్), బహుదైవోపాసన (షిర్క్), మార్గభ్రష్టత్వం వంటి రోగాలు తిప్పవేసి ఉన్నవారు రోజురోజుకూ మార్గవిహీనతలో బహుదూరం వెళ్ళి పోతున్నట్లే, అంతర్యాలలో విశ్వాసం, సన్మార్గం ఉన్నవారు దినదినం తమ సన్మార్గంలో పురోగమిస్తూనే ఉంటారు.

77 మా ఆయతులను తిరస్కరించి, “నాకు సిరిసంపదలు, సంతానం తప్పకుండా వొసగబడతాయి” అని చెప్పేవాడిని నువ్వు చూశావా?

78 అగోచర విషయమేదయినా అతనికి తెలిసిపోయిందా? లేదా ఆ మేరకు కరుణా మయుడైన అల్లాహ్ నుంచి ఏదన్నా వాగ్దానం పొంది ఉన్నాడా?

79 కానే కాదు. వాడు చెప్పేదంతా మేము వ్రాసిపెడతాము. వాడి కోసం శిక్షను పెంచుతూ పోతాము.

80 వాడు చెబుతున్న వస్తువులన్నింటినీ వాడి తదనంతరం మేము తీసేసుకుంటాము. వాడు ఒంటరిగా మా ముందు హాజరవుతాడు. ⁷⁴

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ۖ

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَلَمْ اتَّخِذْ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۖ

كَلَّا سَنَكْتُمُ بِمَا يَقُولُ وَمَنْ أَلَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَذًّا ۖ

وَوَرَّثَهُ مَا يَقُولُ وَبَيَّضْنَا وَرْثًا ۖ

73. ఈ వాక్యం ద్వారా అల్లాహ్ నిరుపేద ముస్లింలను ఓదార్చాడు. ఇహలోకంలో అవిశ్వాసులు తమ సిరిసంపదలను, సాధనసంపత్తులను చూసుకొని అదేపనిగా మిడిసిపడుతున్నారు. అవన్నీ అంతరించిపోయేవేనని ఆ మూర్ఖులు అర్థం చేసుకోవటం లేదు. ఓ నిరుపేద ముస్లింలారా! మీరు చేసే మంచి పనులే ఎప్పుటికీ మిగిలి ఉంటాయి. పుణ్యఫలం దృష్ట్యా, గమ్యస్థానం రీత్యా అవి ఎంతో శ్రేష్ఠమైనవి. మీ పుణ్యకార్యాలకు గాను అల్లాహ్ అత్యుత్తమ పుణ్యఫలాన్ని మీకు పరలోకంలో ప్రసాదిస్తాడు.

74. ఈ ఆయతుల అవతరణ నేపథ్యం ఇది : హజ్రత్ అమ్ బిన్ ఆస్ (రజి) గారి తండ్రి ఆస్ బిన్ వాయల్ ఇస్లాం బద్ద విరోధులలో ఒకడు. వాడు హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్ కు కొంత సొమ్ము బాకీపడ్డాడు. తనకు రావలసిన సొమ్మును హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ అడిగినపుడు, “నువ్వు ముహమ్మద్ (సఅసం) పట్ల తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించినంత వరకూ నీ సొమ్మును నీకు ఇవ్వను” అని వాడు షరతు పెట్టాడు. “నువ్వు చచ్చి, మళ్లీ బ్రతికినా ఆ పని మాత్రం నేను చేయను” అని ఆయన చెప్పారు. “ఓహో! నేను చచ్చి మళ్లీ బ్రతుకుతానా?! ఒకవేళ అదే గనక జరిగితే అక్కడా నేను సిరిసంపదలతో, సంతానంతో అనుగ్రహించబడతాను. నీ బాకీని అప్పుడు చెల్లిస్తానులే” అని హేళన చేశాడు (సహీహ్ బుఖారీ - కితాబుల్ బుయూ; ముస్లిం - సిఫతుల్ ఖియామ). అతని ప్రగల్భాలకు సమాధానంగా అల్లాహ్ ఈ ఆయతులను అవతరింపజేశాడు - ఏమిటీ, పరలోకంలో కూడా తాను కటాక్షించబడతానని అంత ధీమాగా ఎలా చెబుతున్నాడు?

81 వారు అల్లాహ్‌ను కాదని, ఇతరులను - తమకు ఆదరువుగా నిలుస్తారన్న ఉద్దేశంతో - ఆరాధ్యులుగా చేసుకున్నారు.

82 కాని అలా జరగనేరదు. వారి పూజలను వాళ్లు (వారి మిథ్యా దైవాలు) త్రోసి పుచ్చుతారు. పైగా వారికి శత్రువులుగా (వ్యతిరేకులుగా) మారతారు. ⁷⁵

83 సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారిని అదేపనిగా పురిగొల్పుతూ ఉండే పైతానులను మేము వారిపైకి వదలటాన్ని నువ్వు చూడలేదా? ⁷⁶

84 నువ్వు వారి విషయంలో ఏమాత్రం తొందరపడకు. మేము స్వయంగా వారి గడువును లెక్కిస్తున్నాము. ⁷⁷

85 భయభక్తులు గలవారిని కరుణా మయుడైన అల్లాహ్ సన్నిధిలో అతిథులుగా మేము సమావేశపరచే రోజున,

وَإِتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ۗ

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِبِبِادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ۗ

الَّذِينَ اتَّخَذْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوٰزِهِمْ أَوْزًا ۗ

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعْدَا لَهُمْ عَذَابًا ۗ

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًّا ۗ

వాడి దగ్గర ఏమన్నా రహస్య జ్ఞానం ఉన్నదా? లేక వాడు అల్లాహ్ నుండి ఆ మేరకు ఏదన్నా హామీ పొందాడా? వాడు ఇలాంటి పగటికలలు ఎన్ని కన్నా లాభం ఏమీ ఉండదు. వాడు ఏ సిరిసంపదల గురించి ఊహలోకాల్లో విహరిస్తున్నాడో అది వాడి సొత్తు కాదు. వాడు చావగానే వాడి ఆస్తిపాస్తుల్ని మేము జప్తు చేసుకుంటాము. వాడి ఆస్తి ఏదీ వాడి వెంట రాదు. వాడు మా దగ్గరకు వచ్చేటప్పుడు ఒంటరిగానే వస్తాడు. వాడి ఆలుబిడ్డలు, అప్తమిత్రులు ఎవరూ వాడికి తోడుగా రారు. కాకపోతే వాడి తలబిరుసుతనానికి ప్రతిఫలంగా మేము వాడి యాతనను దినదిన ప్రవర్థమానం చేస్తూపోతాము.

75. తాము పూజించే 'దేముళ్లు' తమను ఆదుకుంటాయనీ, తమ గౌరవ ప్రపత్తులను కాపాడుతాయని వారు అనుకుంటున్నారు. అదుకోవటం సంగతి అటుంచండి, వారు వారికి శత్రువులుగా మారిపోతారు. అసలు వారెవరో తమకు తెలియదంటారు. వారికి వ్యతిరేకులుగా పరిణమిస్తారు.

76. అంటే ఈ పైశాచిక శక్తులు (పైతానులు) వారిని రెచ్చగొడ్తాయి. అపమార్గం వైపుకు తీసుకుపోతాయి. వారిచేత పాపకార్యాలు చేయిస్తుంటాయి.

77. గడువు పూర్తవగానే దైవాగ్రహం వారిని చుట్టుముట్టుతుంది. కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) వారి విషయంలో నువ్వు తొందరపడాల్సిన అవసరం లేదు.

86 అపరాధులను తీవ్రంగా దప్పికగొన్న స్థితిలో నరకం వైపుకు తోలుకు పోతాము. ⁷⁸

87 అప్పుడు కరుణామయుడు అయిన అల్లాహ్ తరఫున హామీ పొందినవారు తప్ప ⁷⁹ ఇతరులెవరికీ సిఫారసు చేసే అధికారం ఉండదు.

88 కరుణామయుడైన అల్లాహ్ కు సంతానం ఉంది అని వారంటున్నారు.

89 నిజానికి మీరు చాలా దారుణమైన విషయాన్ని తెచ్చారు.

90 - 91 కరుణామయుడైన అల్లాహ్ కు సంతానం ఉందని వారు చేసే వాదన కారణంగా త్వరలోనే ఆకాశాలు పగిలి, భూమి బ్రద్దలై, పర్వతాలు తుత్తునియలై పోతాయేమో! ⁸⁰

92 సంతానం కలిగి ఉండటం అనేది కరుణామయుని (ఔన్నత్యాని)కి ఏమాత్రం శోభించదు.

وَسَوَّيْتُمُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ رِدًّا ۗ

لَا يُبَلِّغُونَ الشَّعَاةَ إِلَّا مِمَّنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۗ

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۗ

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ۗ

كَذَٰلِكَ السَّمَوَاتُ يَمْفَقَرْنَ مِنْهَا وَنَسْفُ الْأَرْضِ وَخِزْيَالِهَا ۗ

هَٰذَا ۗ

أَنْ دَعَا لِلْمُؤْمِنِ وَلَدًا ۗ

وَمَا يَتَّبَعِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَخْتَدَ وَلَا ۗ

78. స్వర్గవాసులను గుట్టాలపై, ఒంటెలపై సాదరంగా ఆహ్వానించి, అతిథి మర్యాదలతో స్వర్గం వైపుకు తీసుకుపోగా, నరకవాసులను తీవ్రంగా దప్పికగొన్న స్థితిలో నరకం వైపుకు (పశువుల తరహాలో) తోలటం జరుగుతుంది.

79. హామీ పొందినవారంటే విశ్వాసులు, దైవభీతిపరులు అన్నమాట. సిఫారసుచేసే అనుమతి అందరికీ లభించదు. దైవభక్తిలో, విశ్వాసంలో ముందంజ వేసిన కొందరు సజ్జనులకు మాత్రం అల్లాహ్ సిఫారసు చేసే అనుమతి ఇస్తాడు.

80. 'ఇద్దా' (إِدًّا) అంటే చాలా తీవ్రమయిన మాట, పెద్ద విషయం, ఘోరమైన ఆపద అన్న అర్థాలు వస్తాయి. ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా వచ్చింది. అల్లాహ్ కు బిడ్డలున్నారని అనటం ఎంత ఘోరమైన నేరమంటే, దానికి అల్లాహ్ అమితంగా ఆగ్రహిస్తాడు. వారి అపవాదుకు మిన్ను విరిగి మీద పడవచ్చు. భూమి ప్రకంపించ వచ్చు. పర్వతాలు బద్దలైపోవచ్చు.

93 ఆకాశాలలో, భూమిలో ఉన్న వారందరూ కరుణామయుని వద్దకు దాసులుగా రావలసిందే. ⁸¹

94 వారందరినీ ఆయన చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు. అందరినీ పూర్తిగా లెక్కపెట్టి ఉంచాడు. ⁸²

95 వారంతా ప్రళయదినాన ఆయన సమక్షంలో ఒంటరిగా హాజరవుతారు. ⁸³

96 నిశ్చయంగా విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారి యెడల కరుణామయుడైన అల్లాహ్ ప్రేమానురాగాలను సృజిస్తాడు. ⁸⁴

﴿إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا الْإِنْسَانَ الرَّاحِمِينَ عَبْدًا﴾

﴿لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا﴾

﴿وَلَهُمْ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ قِرَادًا﴾

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ أَلْفًا أَوْ أَعْْيَابًا الضَّالِّينَ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ﴾

﴿قِرَادًا﴾

81. అందరూ అల్లాహ్ ఆజ్ఞలకు లోబడి, ఆయన దాస్యం చేస్తున్నప్పుడు ఆయన ఇంకొకరిని కొడుకుగా చేసుకోవలసిన అవసరం ఏముంది? ఇలాంటి పని చేయటం ఆయన ఔన్నత్యానికి తగదు కదా!

82. అంటే; ఆది మానవుడైన ఆదం మొదలుకుని ప్రళయం సంభవించే క్షణం వరకూ ఈ లోకంలో ఉన్న సమస్త మానవులను, జిన్నులను కూడా ఆయన లెక్కించి ఉంచాడు. అందరూ ఆయన కనుసన్నలలో ఉన్నారు. ఆయన పర్యవేక్షణాపరిధి దాటి ఎవరూ లేరు. ఉండలేరు కూడా.

83. ఆనాడు ఏ ఒక్కరూ ఇంకొకరికి సహాయకులుగానో, వకాల్తా పుచ్చుకున్నవారు గానో కలసి రాలేదు. వారి ధనం కూడా వారికి తోడుగా ఉండదు. “ఆ రోజు ధనంగానీ, కొడుకులుగానీ ప్రయోజనం చేకూర్చలేరు.” (సూరె షుఅరా : 88). ప్రతి ఒక్కరూ ఒంటరిగా నిలబడి తన లెక్క ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. మానవుడు ఎవరిపై ఆశలు పెట్టుకుంటాడో, ఎవరి సహాయసహకారాలు లభిస్తాయని కలలుగంటాడో వారంతా అప్పుడు కనుమరుగైపోతారు. ఆనాడు ఎవరూ ఎవరికీ ఎలాంటి సహాయమూ చేయరు.

84. అంటే ప్రపంచంలో వారు చేసే మంచిపనుల కారణంగా, మంచి నడవడిక మూలంగా ప్రజల హృదయాలలో వారిపట్ల ప్రేమను, గౌరవభావాన్ని జనింపజేస్తాడు. ఒక హదీసులో ఉంది: “అల్లాహ్ తన (సజ్జన) దాసులలో ఎవరినయినా ఫ్రయతమునిగా చేసుకున్నప్పుడు, జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం)ను పిలిచి, ‘నేను ఫలనా దాసుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నాను. నువ్వు కూడా అతన్ని ప్రేమించు’ అని అంటాడు. ఆ క్షణం నుంచీ జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) కూడా ఆ వ్యక్తిని ప్రేమించటం మొదలెడతారు. అంతే కాదు, ‘అల్లాహ్ ఫలనా దాసుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నాడు’ అని ఆయన ఆకాశంలో ప్రకటన

97 నువ్వు ఈ గ్రంథం ఆధారంగా భయ భక్తులు గలవారికి శుభవార్తను వినిపించటానికీ, తగవులమారులను హెచ్చరించటానికీ⁸⁵ దీనిని నీ భాషలో చాలా సులభ తరం చేశాము.⁸⁶

98 మేము వీరికి మునుపు ఎన్నో సమూహాలను తుదముట్టించాము. వారిలో ఏ ఒక్కరి జూడనైనా నువ్వు పసిగట్ట గలుగుతున్నావా? లేక కనీసం వారి నిట్టూర్పునైనా వింటున్నావా??⁸⁷

فَأَمَّا يَتَسَوَّنُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ يُخَشِ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ
أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْوًا ۝

గావిస్తారు. అంతే! ఆకాశవాసులంతా ఆ వ్యక్తిని ప్రేమించసాగుతారు. ఆ తరువాత భూ మండలంలో కూడా ఆ వ్యక్తి అందరికీ ఆమోదయోగ్యుడు (ప్రియతముడు)గా రాణిస్తాడు. అతని కీర్తి ప్రతిష్ఠలు పెరుగుతాయి” (సహీహ్ బుఖారీ - కితాబుల్ అదబ్).

85. 'లుద్దా' (لُدًّا) అంటే జగడం చేసేవారు, తగవుపెట్టుకునేవారు, పిడివాదానికి దిగేవారు, గొడవచేసేవారు అని అర్థం. - అంటే అవిశ్వాసులు, ముష్రిక్కులు అన్నమాట!
86. దివ్య ఖుర్ఆన్‌ను సులభతరం చేయటం అంటే ప్రవక్తకు తెలిసిన భాషలో అవతరింపజేసి, ప్రతి విషయాన్ని స్పష్టంగా పూసగుచ్చినట్లు చెప్పటం అని భావం.
87. పేరు మోసిన ఎన్నో జాతులు కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. ఈనాడు వారి అడుగు జాడలు ఎక్కడా కానరావు. వారి గుండె చప్పుళ్లు ఎక్కడా వినిపించవు. కాబట్టి దైవప్రవక్త (సఅసం) సందేశాన్ని వేళాకోళంగా తీసుకున్నవారు ఈ సందర్భంగా ఆలోచించాలి. గతంలో వారికి పట్టిన దుర్గతే వీరికీ పట్టవచ్చు. వారు నిర్భయంగా, నిశ్చింతగా ఉండకూడదు అని దీని భావం.

